

James Augustine Aloysius Joyce **(2. února 1882 Dublin – 13. ledna 1941 Curych)**

- irský ...
- jeho literární tvorba vstoupila do dějin literatury 20. století svou modernistickou experimentální formou (zejm. román *Odysseus*).
- v jeho díle se často objevuje motiv jeho rodného města, přestože většinu svého dospělého života prožil v zahraničí
- dalším silným motivem je římskokatolická církev, nejzřetelněji je jeho vztah k této instituci vidět v psychologii Štěpána Dedala, jedné z hlavních postav v *Odysseovi*
- experimentální a neobvyklé užití jazyka, symbolické paralely a užití velice dlouhých monologů

Jak se již často stává u výjimečných autorů, za svého života čelil James Joyce velké kritice svých děl, která byla často odmítána vydavateli a nepochopena čtenáři.

Život

- narodil se v v chudé katolické rodině
- jeho otec byl a jeho matka byla
- od šesti let studoval na....., která se později stala jednou z jeho literárních inspirací
- od roku 1898 studoval na univerzitě v Dublinu
- po promoci v roce 1902 odešel do, kde zamýšlel studovat medicínu
ALE pracoval tam jako novinář a učitel angličtiny, žádná z jeho prací nebyla moc dobře placená.
- do Dublinu se vrátil pouze za
- po její smrti znovu Irsko opustil a odešel do dobrovolného vyhnanství - v tehdejší
Rakousku-Uhersku, opět se živil jako učitel angličtiny
- později se do Irska ještě několikrát vrátil (např. v roce 1909, kdy se v Dublinu pokoušel
provozovat kino), ale vždy je po čase opustil. Značnou část dospělého života tak strávil
v
- na začátku 1. světové války se vrátil do
- na kontinentu cestoval mezi Paříží a Curychem, kde také zemřel
- v roce 1931 se oženil s Irkou, pocházející z Galwaye, která s ním
v roce 1904, kdy pracovala jako pokojská v hotelu Finn, opustila Dublin
- mezi lety 1917 a 1930 prodělal několik a na určitou dobu zcela
(nezáměrná paralela s Homérem, který byl podle tradice rovněž slepý)

Mezi jeho přátele patřili mj. Carl Gustav Jung, se kterým se stýkal v Curychu a který léčil Joyceovu dceru Lucii, či německy píšící spisovatel Hermann Broch, jemuž bylo na jeho přimluvu dovoleno emigrovat z nacistického Rakouska. Zachránil mu tím život.

Obdivoval a astronoma

Co je to „Bloomsday“? -

Dílo:

Chamber music, 1907 - **Komorní hudba** – sbírka 36 milostných básní

Pomes penyeach, 1927 - básně

Dubliners, 1914 - **Dubliňané** – soubor povídek

A portrait of the artist as a young man, 1916 - česky **Portrét mladého umělce** – autobiografický román

Ulysses, 1922 - **Odysseus** – román

Finnegans Wake, 1939 - **Finagganovo probuzení** - román

Exiles, 1915 - **Vyhnanci** - drama

Odysseus (v angl. orig. Ulysses)

- autor provedl dokonalou destrukcí tradičního románu
- pochopení díla = román je mnoho značný, symbolicky složitý, obtížně dešifrovatelný
→ každé nové čtení přináší zcela nový úhel pohledu

- záznam části života pokřtěného irského Žida Leopolda Blooma
 - přibližuje jeho všední den a obyčejnou pouť Dublinem jednoho jediného dne (čtvrtek 16. června 1904 od osmi hodin ráno do brzkých ranních hodin následujícího dne)
 - pravidelná obchůzka, LB je bezvýznamný žurnalista, reklamní agent, znechucený stereotypním životem, toužící po změně

- další postavy:
 - Štěpán Dedalus (Daidalos) – mladý učitel a spisovatel, nechce být sám, touží najít „otce“ (stejně jako LB „syna“) – jako syn Télemachos
 - Molly – operetní zpěvačka, manželka LB (jako Pénélopa)

- Anglický originál čítá v 18 kapitolách 267 000 slov, přičemž používá slovní zásobu o 30 000 různých výrazů (pro srovnání: aktivní slovní zásoba dospělého Čecha činí 3 000 – 10 000 lexémů).

- název díla = odkaz na slavného Odyssea – putování LB = desetileté putování Odyssea
 - to, co prožívá O. na vlastní kůži, prožívá LB ve svém vědomí a podvědomí během jednoho dne → román tak získává nadčasový smysl

- Po vzoru Homérova eposu se text dělí na 18 kapitol či epizod, z nichž první tři jsou obdobou homérovské Telemachie, 12 následujících je parafrází vlastních Odysseových putování a tři poslední tvoří Nostos, čili Návrat.

- V textu jsou tyto tři velké části označeny pouze římskými číslicemi a jednotlivé kapitoly jsou odděleny graficky, nicméně sám Joyce pracoval s jakýmsi „lešením“ či plánem, který obsahoval jak názvy kapitol, tak i jejich další charakteristiku (uvedenou níže kurzívou).

- Jednotlivé kapitoly jsou vzájemně výrazně odlišeny nejen místem a dobou děje, ale i zvláštními literárními postupy (vyprávění, monolog, katechismus, publicistika ...), způsoby záznamu (filmový sestřih, montáž, jediná věta, střídání 1. a 3. osoby ...), symbolickou barvou, částmi lidského těla, určitým druhem lidského umění.

- až do krajnosti je zde využit realistický zájem o „obyčejný“ život = do nejmenších detailů, technikou syrového záznamu zachycuje všední životní úkony postav
 - důkladná analýza skutečnosti, detailnost záznamu (den je zachycen jako všední, nicotný, ale i nekonečný, zajímavý i neopakovatelný)
 - = analýza moderního světa, chaosu, spěchu a moderního člověka

- do jednoho dne jsou zároveň soustředěny bohatství (rozmanitost) světa, filozofie a smysl lidské existence = necenzurovaný tok myšlenek všech postav

- charakter encyklopedie = poznatky z historie, filozofie, botaniky, ekonomie, biologie, chemie, medicíny, astronomie, citace z latiny ...

- jazyková bohatost (experimentální prolínání všech jazykových vrstev)
 - slovní hříčky, lidová rčení, archaismy, vulgarismy, nespisovný a i spisovný jazyk, neobvyklá citoslovce (frsíčiiiiiiiiífrráááááask někde píská vlak) ...

17. epizoda: *Ithaka*

Dějiště: dům. Doba: 2 hodiny zrána. Orgán: kostra. Umění: věda. Symbol: komety. Technika: katechismus (neosobní).

...

Rozcházel se v některých bodech jejich názory?

Štěpán otevřeně nesouhlasil s Bloomovým názorem na nutnost životosprávné a občanské svépomoci. Bloom zase mlčky nesouhlasil se Štěpánovými názory na věčné uplatňování lidského ducha v literatuře. Bloom skrytě souhlasil se Štěpánovou opravou anachronismu, podle níž datum obrácení irského národa od druidství ke křesťanství Patrikem, synem Calpurna, syna Potitova, syna Odysseova, poslaným od papeže Celestina I. r. 432 za panování Learyho, se překládá někdy do r.260 za panování Cormace MacArta († 266 po Kr.), který se v Sletty udávil nedokonale spolknutým pokrmem a byl pochován v Rosnaree. Zhroucení, které Bloom přisuzoval prázdnému žaludku

a některým nestejným chemickým sloučeninám břečky a silných lihovin, urychleným duševním vypětím a prudkým vířivým pohybem ve vysilujícím prostředí. Štěpán zase připisoval znovuvynoření jitřního obláčku (který předtím oba zpozorovali z dvojího stanoviště, ze Sandycove a z Dublina), ...

Byly jejich názory v jednom bodě shodné a záporné?

O působení plynového nebo elektrického světla na vzrůst okolních paraheliotropických stromů. ...

Úkoly:

1. Co je to katechismus?

2. Najděte v textu znaky Joyceova stylu.

18. epizoda: *Penelopa*

Dějiště: postel. Doba: (určení chybí). Orgán: tělo. Umění: (určení chybí). Symbol: země. Technika: monolog (ženy).

Ano vždyť se to dosud nestalo aby si do postele poručil k snídani pár vajíček co jsme bydleli *U městského erbu* to se někdy tvářil že má bolení v krku a hrál si na pána že tím zaimponuje té rašpli Riordanové myslel si bůhvíjak je u ní zapsán a zatím nám vindru neodkázala všecko na mše za sebe a za spásu své duše taková skrblice skrblá se tak hned nenajde utratit čtyřpeník za denaturovaný líh jí bylo líto co ta toho napovídala kde jí bolí samé stařecké kvákání o politice a zemětřesení a konci světa trošku si napřed užijme nedej pámbu aby byly všechny jako ona koupací trička a vystřižené blůzky na ty měla spadeno nosit je k tomu ji přece nikdo nenutil zbožná byla asi jen proto že se po ní žádný dvakrát neohlíd jako ona doufám nebudu ...

Úkoly:

1. co je to monolog?

2. Najděte v textu znaky Joyceova stylu.

Joyce psal *Odyssea* sedm let, mezi roky 1914 a 1921. Pro svou "obscénnost" nemohla být kniha zprvu vydána ani ve Spojeném království, ani v USA. A tak byla poprvé vydána nakladatelstvím Shakespeare and company v Paříži roku 1922, když bylo autorovi čtyřicet let.

Román se i přes nesmírnou obtížnost překladu dočkal převedení do mnoha dalších jazyků. Nejprve to byla roku 1927 verze německá, o dva roky později následoval překlad francouzský a v roce 1930 první překlad český.

Jedná se o parafrázi Homérova eposu *Odysseia*, na nějž v mnoha paralelách odkazuje. Z dalších děl citovaných v Joyceově románu lze uvést např. Shakespearovu tragédii *Hamlet* či Mozartovu operu *Don Giovanni*, časté jsou rovněž citace a parafráze bible, různých liturgických textů, ale i irských lidových popěveků. Mnozí odborníci i laici považují *Odyssea* za největší anglicky psané dílo 20. století.

Leopold Bloom, syn židovského přistěhovalce z Uher a irské protestantky. Narodil se roku 1866, 8. října 1888 se oženil s Marion (Molly) Tweedyovou a měl s ní dvě děti: Milly a Rudyho. Živí se sháněním inzerátů pro noviny. Je velice vzdělaný, dává najevo své sebevědomí a některým lidem je až nepříjemný svými encyklopedickými znalostmi, díky nimž dokáže okomentovat téměř cokoli. Je rovněž vysoce inteligentní, myslí dopředu a umí najít skryté souvislosti. Má i jisté umělecké vidění světa, smysl pro slovní hříčky a poezii. V běžném životě je však uvážlivý, chová se maximálně prakticky a má také hospodářský talent, umí peníze získat a vyjít s nimi. Někteří irští patrioti mají problémy s jeho židovským původem. Projevuje se u něj mírný sklon ke tloustnutí; jeho vztah k alkoholu je mnohem rezervovanější než u většiny jeho přátel a známých (a u Irů vůbec), takže jej nikdy nikdo neviděl opilého. Je možné, že ztráta syna Rudyho (viz níže) ovlivnila jeho chování vůči mladému Dedalovi, ve kterém snad začal spatřovat náhradu za ztraceného syna (viz zejména závěr 15. kapitoly).

Štěpán Dedalus, druhá nejdůležitější postava románu, učitel antických dějin a začínající básník (je mu 22 let). Zatímco Bloom je blížencem dávného *Odyssea*, je Štěpán obdobou jeho syna *Telemacha*, o němž vypráví tři první zpěvy *Odyssei*, tzv. *Telemachie*. Dalšími archetypy pro tuto postavu jsou *Daidalos* (= *Dedalus*) a princ *Hamlet* ze slavné Shakespearovy tragédie. Tak jako Bloom postrádá syna, tak Štěpán postrádá otce, z jehož domu po matčině smrti odešel. Žije přechodně v sandycovské *Martello tower* s jistým medikem *Malachjášem Mulliganem*. Cítí trpký zármutek nad matčinou smrtí, domů se vrátit nechce a život po boku hýřivého *Mulligana* jej také neuspokojuje. Studium na jezuitské koleji jej silně ovlivnilo, ač se vůči katolictví a zejména jezuitům dost silně vymezuje. Je vysoce inteligentní, vzdělaný a nadaný básník, obdivovatel Shakespearova *Hamleta*, kterého umí svérázným způsobem vyložit. Tato postava je též hlavním (anti)hrdinou staršího Joyceova románu *Portrét umělce v jinošských letech* a je do značné míry autorovým autoportrétem z dob, o nichž oba romány vyprávějí.

Marion (Molly) Bloomová je manželkou Leopolda Blooma a matkou jeho dvou dětí. Je to dublinská operní pěvkyně, ve svých 34 letech stále velmi krásná a náruživá. Narodila se roku 1870 na Gibraltaru jako dcera plukovníka *Tweedyho* a *Lunity Laredové*. Jejím mýtickým předobrazem je *Odysseova* manželka *Pénélopé*, na rozdíl od ní však *Molly* není zrovna moc věrnou ženou. Modelem pro tuto postavu byla Joyceovi vlastní životní družka *Nora Barnacleová*, se kterou se v den, který později zvolil jako datum událostí popisovaných v *Odysseovi*, 16. června 1904, poprvé intimně sblížil. Někteří kritici se však spíše domnívají, že inspirací pro postavu *Molly Bloomové* byla Joyceova terstská studentka *Amálie Popperová*, dcera židovského businessmana *Leopolda Poppera*.

Gymnázium a obchodní akademie Chodov

Smetanova 738, 357 35 Chodov

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0367

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Pořadí šablony a sada: I/7

Materiál: VY_32_INOVACE_MAUT.11

Vytvořený ve školním roce: 2012/ 2013 (březen 2013)

Téma: Jan Neruda – život, novinář - fejeton

Předmět a třída: Český jazyk a literatura – osmileté gymnázium, septima

Anotace:

Práce na PC (pracovní list) a s informacemi z internetu:

1. Doplnit informace na 1. straně pracovního listu – „Život“ – z internetu.
2. Odpovědět na otázku „Co je to „Bloomsday“? “
3. Výklad – Dílo J. Joyce + Odysseus (zvýraznit si nejdůležitější informace) – 1. a 2. strana pracovního listu.
4. Práce s textem – 3. strana pracovního listu – přečíst text a odpovědět na otázky za textem.
5. 4. strana – doplňující informace o díle a hlavních postavách

Autor: Sylva Jozefyová

Klíčová slova: J. Joyce, román Odysseus, anglická experimentální literární tvorba

1. polovina 20. století, destrukce tradičního románu

Ověřený dne: 22. 3. 2013

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

James Augustine Aloysius Joyce **(2. února 1882 Dublin – 13. ledna 1941 Curych)**

- irský prozaik, básník a dramatik
- jeho literární tvorba vstoupila do dějin literatury 20. století svou modernistickou experimentální formou (zejm. román *Odysseus*).
- v jeho díle se často objevuje motiv jeho rodného města, přestože většinu svého dospělého života prožil v zahraničí
- dalším silným motivem je římskokatolická církev, nejzřetelněji je jeho vztah k této instituci vidět v psychologii Štěpána Dedala, jedné z hlavních postav v *Odysseovi*
- experimentální a neobvyklé užití jazyka, symbolické paralely a užití velice dlouhých monologů

Jak se již často stává u výjimečných autorů, za svého života čelil James Joyce velké kritice svých děl, která byla často odmítána vydavateli a nepochopena čtenáři.

Život

- narodil se v Dublinu v chudé katolické rodině
- jeho otec byl úředník a jeho matka byla pianistkou
- od šesti let studoval na jezuitské koleji, která se později stala jednou z jeho literárních inspirací
- od roku 1898 studoval na univerzitě v Dublinu
- po promoci v roce 1902 odešel do Paříže, kde zamýšlel studovat medicínu
ALE pracoval tam jako novinář a učitel angličtiny, žádná z jeho prací nebyla moc dobře placená.
- do Dublinu se vrátil pouze za svou umírající matkou
- po její smrti znovu Irsko opustil a odešel do dobrovolného vyhnanství - Terst v tehdejších Rakousku-Uhersku, opět se živil jako učitel angličtiny
- později se do Irska ještě několikrát vrátil (např. v roce 1909, kdy se v Dublinu pokoušel provozovat kino), ale vždy je po čase opustil. Značnou část dospělého života tak strávil v zahraničí.
- na začátku 1. světové války se vrátil do Curychu
- na kontinentu cestoval mezi Paříží a Curychem, kde také zemřel
- v roce 1931 se oženil s Irkou Norou Barnacleovou, pocházející z Galwaye, která s ním v roce 1904, kdy pracovala jako pokojská v hotelu Finn, opustila Dublin
- mezi lety 1917 a 1930 prodělal několik očních operací a na určitou dobu zcela oslepl (nezáměrná paralela s Homérem, který byl podle tradice rovněž slepý)

Mezi jeho přátele patřili mj. Carl Gustav Jung, se kterým se stýkal v Curychu a který léčil Joyceovu dceru Lucii, či německy píšící spisovatel Hermann Broch, jemuž bylo na jeho přimluvu dovoleno emigrovat z nacistického Rakouska. Zachránil mu tím život.

Obdivoval sv. Tomáše Akvinského a astronoma Giordana Bruna.

16. červen je od roku 1954 slaven jako „Bloomsday“, oficiální irský státní svátek.

Dílo:

Chamber music, 1907 - Komorní hudba – sbírka 36 milostných básní

Pomes penyeach, 1927 - básně

Dubliners, 1914 - Dubliňané – soubor povídek

A portrait of the artist as a young man, 1916 - česky *Portrét mladého umělce* – autobiografický román

Ulysses, 1922 - *Odysseus* – román

Finnegans Wake, 1939 - *Finagganovo probuzení* - román

Exiles, 1915 (česky *Vyhnanci*, přel. Vladimír Vařecha, 1994) - drama

Odysseus (v angl. orig. *Ulysses*)

17. epizoda: Ithaka

Dějště: dům. Doba: 2 hodiny zrána. Orgán: kostra. Umění: věda. Symbol: komety. Technika: katechismus (neosobní).

...

Rozcházel se v některých bodech jejich názory?

Štěpán otevřeně nesouhlasil s Bloomovým názorem na nutnost životosporné a občanské svépomoci. Bloom zase mlčky nesouhlasil se Štěpánovými názory na věčné uplatňování lidského ducha v literatuře. Bloom skrytě souhlasil se Štěpánovou opravou anachronismu, podle níž datum obrácení irského národa od druidství ke křesťanství Patrikem, synem Calpurnia, syna Potitova, syna Odysseova, poslaným od papeže Celestina I. r. 432 za panování Learyho, se překládá někdy do r. 260 za panování Cormaca MacArta († 266 po Kr.), který se v Sletty udávil nedokonalé spolknutým pokrmem a byl pochován v Rosnaree. Zhroucení, které Bloom přisuzoval prázdnému žaludku a některým nestejným chemickým sloučeninám březky a silných lihovin, urychleným duševním vypětím a prudkým vířivým pohybem ve vysilujícím prostředí. Štěpán zase připisoval znovuvynoření jitřního obláčku (který předtím oba zpozorovali z dvojího stanoviště, ze Sandycove a z Dublinu), ...

Byly jejich názory v jednom bodě shodné a záporné?

O působení plynového nebo elektrického světla na vzrůst okolních paraheliotropických stromů. ...

Úkoly:

1. Co je to katechismus?

= jakýkoliv ucelený souhrn informací zásadního významu, který slouží jako stěžejní směrnice nebo učební materiál při nějaké opakované či dlouhodobé činnosti, jejichž znalost a dodržování se vyžaduje (např. katechismus slušného chování či katechismus ochrany památek). Pro katechismus v jeho klasické formě je typické členění do článků se strukturou „otázka-odpověď“ uzpůsobenou metodě učení probrané látky – memorování. Každý článek obsahuje výklad, případně definice pojmů.

2. Najděte v textu znaky Joyceova stylu.

18. epizoda: Penelopa

Dějště: postel. Doba: (určení chybí). Orgán: tělo. Umění: (určení chybí). Symbol: země. Technika: monolog (ženy).

Ano vždyť se to dosud nestalo aby si do postele poručil k snídani pár vajíček co jsme bydleli U městského erbu to se někdy tvářil že má bolení v krku a hrál si na pána že tím zaimponuje té rašpli Riordanové myslel si bůhvíjak je u ní zapsán a zatím nám vindru neodkázala všechno na mše za sebe a za spásu své duše taková skrblice skrblá se tak hned nenajde utratit čtyřpeník za denaturovaný líh jí bylo líto co ta toho napovídala kde jí bolí samé stařecké kvákání o politice a zemětřesení a konci světa trošku si napřed užijme nedej pámbu aby byly všechny jako ona koupací trička a vystřižené blůzky na ty měla spadeno nosit je k tomu jí přece nikdo nenutil zbožná byla asi jen proto že se po ní žádný dvakrát neohlíd jako ona doufám nebudu ...

Úkoly:

1. Co je to monolog?

- nebo samomluva je v literatuře a komunikaci takový hovor jedné postavy, který se nestává součástí dialogu nebo polylogu

- pro monolog je charakteristická souvislá, nepřetržitá řečová aktivita jednoho z účastníků komunikace. Účastníci se nestřídají v rolích hovořícího a posluchače..

2. Najděte v textu znaky Joyceova stylu.

Joyce psal *Odyssea* sedm let, mezi roky 1914 a 1921. Pro svou "obscénnost" nemohla být kniha zprvu vydána ani ve Spojeném království, ani v USA. A tak byla poprvé vydána nakladatelstvím Shakespeare and company v Paříži roku 1922, když bylo autorovi čtyřicet let.

Román se i přes nesmírnou obtížnost překladu dočkal převedení do mnoha dalších jazyků. Nejprve to byla roku 1927 verze německá, o dva roky později následoval překlad francouzský a v roce 1930 první překlad český.

Jedná se o parafrázi Homérova eposu *Odysseia*, na nějž v mnoha paralelách odkazuje. Z dalších děl citovaných v Joyceově románu lze uvést např. Shakespearovu tragédii *Hamlet* či Mozartovu operu *Don Giovanni*, časté jsou rovněž citace a parafráze bible, různých liturgických textů, ale i irských lidových popěvek. Mnozí odborníci i laici považují *Odyssea* za největší anglicky psané dílo 20. století.

Román pojednává o příhodách a trampotách mnoha obyvatel Dublinu během čtvrtka 16. června 1904 od osmi hodin ráno do brzkých ranních hodin následujícího dne.

Leopold Bloom, syn židovského přistěhovalce z Uher a irské protestantky. Narodil se roku 1866, 8. října 1888 se oženil s Marion (Molly) Tweedyovou a měl s ní dvě děti: Milly a Rudyho. Živí se sháněním inzerátů pro noviny. Je velice vzdělaný, dává najevo své sebevědomí a některým lidem je až nepříjemný svými encyklopedickými znalostmi, díky nimž dokáže okomentovat téměř cokoli. Je rovněž vysoce inteligentní, myslí dopředu a umí najít skryté souvislosti. Má i jisté umělecké vidění světa, smysl pro slovní hříčky a poezii. V běžném životě je však uvážlivý, chová se maximálně prakticky a má také hospodářský talent, umí peníze získat a vyjít s nimi. Někteří irští patrioti mají problémy s jeho židovským původem. Projevuje se u něj mírný sklon ke tloustnutí; jeho vztah k alkoholu je mnohem rezervovanější než u většiny jeho přátel a známých (a u Irů vůbec), takže jej nikdy nikdo neviděl opilého. Je možné, že ztráta syna Rudyho (viz níže) ovlivnila jeho chování vůči mladému Dedalovi, ve kterém snad začal spatřovat náhradu za ztraceného syna (viz zejména závěr 15. kapitoly).

Štěpán Dedalus, druhá nejdůležitější postava románu, učitel antických dějin a začínající básník (je mu 22 let). Zatímco Bloom je blízcem dávného *Odyssea*, je Štěpán obdobou jeho syna *Telemacha*, o němž vypráví tři první zpěvy *Odyssei*, tzv. *Telemachie*. Dalšími archetypy pro tuto postavu jsou *Daidalos* (= *Dedalus*) a princ *Hamlet* ze slavné Shakespearovy tragédie. Tak jako Bloom postrádá syna, tak Štěpán postrádá otce, z jehož domu po matčině smrti odešel. Žije přechodně v sandycovské *Martello tower* s jistým medikem *Malachjášem Mulliganem*. Cítí trpký zármutek nad matčinou smrtí, domů se vrátit nechce a život po boku hýřivého *Mulligana* jej také neuspokojuje. Studium na jezuitské koleji jej silně ovlivnilo, ač se vůči katolictví a zejména jezuitům dost silně vymezuje. Je vysoce inteligentní, vzdělaný a nadaný básník, obdivovatel Shakespearova *Hamleta*, kterého umí svérázným způsobem vyložit. Tato postava je též hlavním (anti)hrdinou staršího Joyceova románu *Portrét umělce v jinošských letech* a je do značné míry autorovým autoportrétem z dob, o nichž oba romány vyprávějí.

Marion (Molly) Bloomová je manželkou Leopolda Blooma a matkou jeho dvou dětí. Je to dublinská operní pěvkyně, ve svých 34 letech stále velmi krásná a náruživá. Narodila se roku 1870 na Gibraltaru jako dcera plukovníka *Tweedyho* a *Lunity Laredové*. Jejím mýtickým předobrazem je *Odysseova manželka Pénélope*, na rozdíl od ní však Molly není zrovna moc věrnou ženou. Modelem pro tuto postavu byla Joyceovi vlastní životní družka *Nora Barnacleová*, se kterou se v den, který později zvolil jako datum událostí popisovaných v *Odysseovi*, 16. června 1904, poprvé intimně sblížil. Někteří kritici se však spíše domnívají, že inspirací pro postavu *Molly Bloomové* byla Joyceova terstská studentka *Amálie Popperová*, dcera židovského businessmana *Leopolda Poppera*.

Zdroje:

PŘISPĚVATELÉ WIKIPEDIE. Odysseus (Joyce) [online]. [cit. 20.3.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Speci%C3%A1ln%C3%AD:Citovat&page=Odysseus_%28Joyce%29&id=10408621

PŘISPĚVATELÉ WIKIPEDIE. James Joyce [online]. [cit. 20.3.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Speci%C3%A1ln%C3%AD:Citovat&page=James_Joyce&id=10066294

AUTOR NEUVEDEN. James Joyce [online]. [cit. 20.3.2013]. Dostupný na WWW: <http://www.databazeknih.cz/zivotopis/james-joyce-854>

AUTOR NEUVEDEN. Dubliňan James Joyce [online]. [cit. 20.3.2013]. Dostupný na WWW: <http://www.ebookeater.cz/ebookworm/dublinan-james-joyce/>

SOUKAL, Josef a kol. Čítanka pro 3. ročník středních odborných škol. Praha: SPN - Pedagogické nakladatelství, a.s., 2002, ISBN 80-7235-212-1.